

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Número 1

I Legislatura

Any 1983 (primer període)

Presidència
de l'Excm. Sr. Antoni Cirerol i Thomàs

Sessió Constitutiva del Parlament
de les Illes Balears

Celebrada dia 31 de maig del 1983

Lloc de celebració: Seu provisional (Sa Llotja)

S U M A R I

- 1.—*S'inicia la sessió a les devuit hores i cinc minuts. (P. 2)*
- 2.—*Lectura del decret de convocatòria d'eleccions al Parlament de les Illes Balears de dia 9 de març del 1983.*
- 3.—*Lectura del decret pel qual es convoca la sessió constitutiva del primer Parlament de les Illes Balears. (P. 2)*
- 4.—*Constitució de la Mesa d'Edat. (P. 2)*
- 5.—*Elecció de la Mesa Provisional del Parlament de les Illes Balears. (P.2)*
- 6.—*Constitució Mesa Provisional del Parlament. (P. 5)*
- 7.—*Jurament dels Srs. Diputats. (P. 6)*
- 8.—*Paraules de l'Excm. Sr. Antoni Cirerol Thomàs, President del Parlament de les Illes Balears. (P. 6)*
- 9.—*S'atxeca la sessió a les deu hores i cinquanta-cinc minuts de dia trenta-un de maig del 1983. (P. 8)*

1.—S'INICIA LA SESSIÓ A LES DEVUIT HORES I CINC MINUTS DE DIA TRENTA-UN DE MAIG DEL 1983.

2.—LECTURA DEL DECRET DE CONVOCATÒRIA D'ELECCIONS AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS DE DIA 9 DE MARÇ DE 1983.

SR. VICENÇ MATAS MORRO:

Normes electorals.

Article 4.—La comunicació prevista a l'article 65.2.2/Reial Decret Llei 20/1977 s'haurà de transmetre igualment al President del Consell General Interinsular.

Article 5.—El President del Consell General Interinsular comunicarà els resultats electorals provisionals en col·laboració amb els òrgans competents de l'Administració de l'Estat.

Article 6.—Els membres electes n'acreditaran la condició com a fals, mitjançant el lliurament al Consell General Interinsular de la credencial estesa per la Junta Electoral Provincial.

Article 7.—Una vegada rebuda la relació prevista a l'article 71/Reial Decret Llei 20/1977, i dins el termini establert a la Disposició Transitòria Tercera de l'Estatut d'Autonomia, el President del Consell General Interinsular, prèvia consulta amb els caps de llista elegits, convocarà els membres electes al Parlament a la sessió constitutiva d'aquest.

Article 8.—Durant el període que hi haurà entre la constitució del Parlament i la del Govern, el Consell General Interinsular solament podrà adoptar acords de mer tràmit administratiu i en cap cas d'iniciativa política.

1.—Disposicions finals.

Qualsevol referència que es faci a l'Assemblea Provisional o al Consell de Govern de les Comunitats Autònomes, dins les normes establertes durant el període electoral, es considerarà feta al Consell General Interinsular.

2.—El present Decret entrarà en vigor el mateix dia que serà publicat en el Butlletí Oficial del Consell General Interinsular, i es publicarà així mateix en el B.O.E. i a tots els diaris editats a la Comunitat Autònoma.

Palma, 9 de març del 1983.

EL PRESIDENT.

3.—LECTURA DEL DECRET PEL QUAL ES CONVOCA LA SESSIÓ CONSTITUTIVA DEL PRIMER PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS.

Decret pel qual es convoca la sessió constitutiva del primer Parlament de les Illes Balears.

Havent-se celebrat eleccions al Parlament de les Illes Balears, dia 8 de maig de 1983, i havent-se rebut la relació de diputats electes que preveu l'article 71 del Reial Decret Llei 20/1977, d'acord amb el que es disposa a l'article 7 del Decret de convocatòria d'eleccions al Parlament de les Illes Balears, aprovat pel Consell Executiu del Consell General Interinsular, en sessió celebrada dia 9 de març de 1983, tenc a bé de dictar el següent decret:

Article Únic: Convocam els Diputats electes al primer Parlament de les Illes Balears a la sessió constitutiva d'aquest, que tindrà lloc dimarts vinent, dia 31 de maig de 1983, a les 18 hores, a Sa Llotja, seu provisional d'aquest Parlament.

Palma, 25 de maig de 1983.

EL PRESIDENT.

4.—CONSTITUCIÓ DE LA MESA D'EDAT.

SR. GABRIEL DE OLEZA SERRA DE GAYETA:

Como decía, a continuación procederemos a constituir la Mesa de Edad, que estará integrada por D. Jaime Llopart Salvá, como Presidente, D. Cristóbal Soler Cladera, como Secretario Primero, y como Secretario Segundo D. Enrique Fajarnés Ribas.

Por favor.

5.—ELECCIÓ DE LA MESA PROVISIONAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS.

SR. JAUME LLOPART SALVA.

Constituïda la Mesa d'Edat, es procedirà a la votació, en primer lloc, del President del Parlament de la Comunitat Autònoma. El Sr. Secretari farà lectura dels noms de les persones que constitueixen aquest Parlament, dels Diputats que constitueixen aquest Parlament. Aniran venint amb la seva papereta, me l'entregaran a mí, i després procedirem a l'escrutini. Donarem tres minuts de temps per escriure les paperetes i a continuació el Sr. Secretari començarà amb la lectura dels noms.

Comença la votació: el Secretari Primer d'aquesta Mesa d'Edat llegirà els noms dels Diputats. S'acostaran a aquesta taula i, per favor, m'entregaran la papereta que depositarem a l'urna.

SR. CRISTÒFOL SOLER CLADERA:

Aguiló Fuster, Pedro Gonzalo
 Albertí Picornell, Jerónimo
 Alfonso Villanueva, José
 Allés Serra, José
 Asensio Narcue, Carlos
 Cañellas Fons, Gabriel
 Carreras Font, Benjamín
 Cirerol Thomás, Antonio
 Costa Costa, Antonio
 Enseñat Enseñat, Catalina
 Fiol Company, Miguel
 Ferrer Mari, Bartolomé
 Frau Bernat, M.ª Encarnación
 Garcías Coll, Antoni
 Gilet Girart, Francisco
 Godino Busquets, Gabriel
 Gómez Sabrido, Francisco
 Huguet Rotger, Juan
 Jaén Palacios, Manuel
 Juan Mari, Ildefonso
 Lafuente López, José M.^a
 López Casasnovas, Joan Francesc
 Llull Bibiloni, Jaime
 March Noguera, Juan
 Mari Calbet, Alonso
 Mari Calbet, Antonio

Garcías Coll, Antonio
 Gilet Girart, Francisco
 Godino Busquets, Gabriel
 Gómez Sabrido, Francisco
 Huguet Rotger, Juan
 Jaén Palacios, Manuel
 Juan Marí, Ildefonso
 Lafuente López, José M.^a
 López Casasnovas, Joan Francesc
 Llull Bibiloni, Jaime
 March Noguera, Juan
 Marí Calbet, Alonso
 Marí Calbet, Antonio
 Marí Torres, Pedro
 Marrero Henning, Pedro Pablo
 Martín Peregrín, José Luis
 Mesquida Galmés, Andrés
 Moll Marquès, Josep
 Munar Riutort, M.ª Antonia
 Nadal Aguirre, Joan
 Oliver Mut, Gaspar
 París Mateu, Andrés
 Planells Roig, José
 Pons Irazábal, Félix
 Pons Moll, Joan
 Pons Pons, Damià
 Pons Pons, Tirso
 Ribas Costa, Antonio
 Ribas Marí, Enric
 Roses Juaneda, Antonio
 Saura y Manuel de Villena, Fernando
 Seguí Coll, Guillermo
 Serra Busquets, Sebastià
 Triay Humbert, Cristóbal
 Triay Llopis, Joan Francesc
 Verger Pocoví, Juan
 Vidal Juan, Cosme
 Vivó Cortés, Joaquín
 Soler Cladera, Cristóbal
 Fajarnés Ribas, Enríque
 Llompart Salvá, Jaime
 SR. JAUME LLOMPART SALVA

Procedirem a l'escrutini d'aquesta tercera votació:

Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat

Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Damià Ferrà Pons Pons
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Damià Pons
 Damià Pons
 Damià Pons
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Damià Pons
 Damià Pons
 Damià Pons
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Damià Pons
 Catalina Enseñat
 Catalina Enseñat
 Damià Pons

Considerat com a vàlid aquest nom, que suposam que és un error, perquè duu a més els dos llinatges de la persona que s'ha votat, el resultat d'aquesta votació és:

Catalina Enseñat: 29 vots.

Damià Pons: 25 vots.

6.—CONSTITUCIÓ MESA PROVISIONAL DEL PARLAMENT.

Seguint la normativa acordada per a aquesta sessió, correspon ara jurar el càrrec a la Mesa Provisional; per tant, prec a l'Excm. Sr. Antoni Cirerol Thomàs, a l'Il·lm. Sr. Pedro Pablo Marrero, a l'Il·lm. Sr. Josep Moll Marquès, a la Il·lma. Sra. Catalina Enseñat i a l'Il·lm. Sr. Damià Pons Pons, que s'acostin a devora aquesta taula, on hi haurà preparat un Sant Crist, una Bíblia, una Constitució i un Estatut d'Autonomia de les Balears, per jurar el càrrec.

Es jurarà individualment i després de llegir la fórmula cada un d'ells s'acostarà a aquesta taula i pronunciarà el «Sí, jur» o el «Sí, promet»:

—Excm. Sr. President d'aquest Parlament, jurau o

prometeu per la vostra consciència i pel vostre honor de complir fidelment les obligacions del càrrec de President del Parlament de les Illes Balears amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears?

—Sí, jur.

—Vice-President Primer, Il·lm. Sr. Pedro Pablo Marrero, jurau o prometeu per la vostra consciència i pel vostre honor de complir fidelment les obligacions del càrrec de Vice-President del Parlament de les Illes Balears, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears?

—Sí, prometo.

—Il·lm. Sr. Josep Moll Marquès, Vice-President Segon d'aquest Parlament, jurau o prometeu per la vostra consciència i pel vostre honor de complir fidelment les obligacions del càrrec de Vice-President del Parlament de les Illes Balears, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears?

—Sí, prometo.

—Il·lma. Sra. Catalina Enseñat Enseñat, Secretària Primera d'aquest Parlament, jurau o prometeu per la vostra consciència i pel vostre honor, de complir fidelment les obligacions del càrrec de Secretària del Parlament de les Illes Balears, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears?

—Sí, prometo.

—Il·lm. Sr. Damià Pons Pons, Secretari Segon d'aquest Parlament, jurau o prometeu per la vostra consciència i pel vostre honor, de complir fidelment les obligacions del càrrec de Secretari del Parlament de les Illes Balears amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears?

—Sí, prometo.

Acabada la missió d'aquesta Mesa d'Edat, solament queda felicitar els electes pel fet d'ocupar els càrrecs que avui s'han elegit i, a més saludar molt cordialment tots els Diputats aquí presents, agrair a totes les autoritats que han tengut la deferència de venir a estar amb nosaltres, així com també els invitats aquí presents. Deman als membres de la Mesa Provisional que s'acostin aquí a ocupar el seu càrrec. Moltes gràcies a tots.

7.—JURAMENT DELS SRS. DIPUTATS.

— EXCM. SR. PRESIDENT ANTONI CIREROL THOMAS

Seguint la normativa procedirem seguidament ...

Per part del Secretari es farà lectura de cadascun dels noms de vostès i passaran davant el Sant Crist a formular la promesa o jurament:

—Il·lms. Srs.: Jurau o prometeu per la vostra consciència i honor, de complir fidelment les obligacions

del càrrec de Diputats al Parlament de les Illes Balears, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears?

Sr. Secretari, procedesqui.

— IL·LMA. SRA. CATALINA ENSEÑAT ENSEÑAT.

Aguiló Fuster, Pedro Gonzalo

Albertí Picornell, Jerónimo

Pep Alfonso Villanueva

José Alés Serra

Carlos Asensio Narcue. Sí, prometo

Gabriel Cañellas Fons. Sí, jur

Benjamin Carreras Font. Sí, promet

Toni Costa Costa. Sí, promet

Enric Fajarnés Ribas. Sí, jur

Miguel Fiol Company. Sí, jur

Bartomeu Ferrer Marí. Sí, promet

M.ª Encarnació Frau Bernat. Sí, promet

Antoni Garcías Coll. Sí, promet

Francisco Gilet Girart. Sí, jur

Gabriel Godino Busquets. Sí, jur

Francisco Gómez Sabrido. Sí, prometo

Joan Huguet Rotger. Sí, promet

Manuel Jaén Palacios. Sí, prometo

Ildefonso Joan Marí. Sí, ho promet

Josep M.ª Lafuente López. Sí, jur

Joan Francesc López Casasnovas. Sí, ho promet

Jaume Llompard Salvá. Sí, jur

Jaume Lull Bibiloni. Sí, ho promet

Joan March Noguera. Sí, promet

Alonso Marí Calbet. Sí, promet

Antonio Marí Calbet. Sí, promet

Pere Marí Torres. Sí, jur

Pep Lluís Martín Peregrín. Sí, juro

Andreu Mesquida Galmés, Sí, jur

M.ª Antonia Mumar Riutort. Sí, promet

Joan Nadal Aguirre. Sí, ho promet

Gaspar Oliver Mut. Sí, jur

Andrés París Mateu. Sí, ho promet

Pep Planells Roig. Sí, jur

Fèlix Pons Irazazábal. Sí, ho jur

Joan Pons Moll. Sí, ho promet

Tirso Pons Pons. Sí, ho promet

Toni Ribas Costa. Sí, jur

Enric Ribas Marí. Sí, ho promet

Antoni Roses Juaneda. Sí, promet

Fernando Saura y Manuel de Villena. Sí, juro

Guillem Seguí Coll. Sí, ho promet

Sebastià Serra Busquets. Sí, ho promet

Cristòfol Soler Cladera. Sí, jur

Cristòfol Triay Humbert. Sí, jur

Joan Francesc Triay Llopis. Sí, ho promet

Joan Verger Pocoví. Sí, jur

Cosme Vidal Juan. Sí, ho jur

Joaquín Vivó Cortés. Sí, ho promet

8.—PARAULES DE L'EXCM. SR. ANTONI CIREROL

I THOMAS, PRESIDENT DEL

PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS.

— EXCM. SR. PRESIDENT

ANTONI CIREROL I THOMAS.

«Sres. i Srs. Parlamentaris, Sres. i Srs.: Permeteu-me que en aquest moment vertaderament històric vos expressi el meu agraïment per la confiança que heu depositat en mi elegint-me per presidir, encara que sigui amb caràcter provisional, aquest Primer Parlament de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Així mateix, don les gràcies a les digníssimes persones que ens acompanyen en aquest acte solemne de constitució del Primer Parlament del poble balear. Això ens obliga a recordar algun dels moments estellars del gran passat del nostre poble, no deslligat d'un sentit de llibertat, que informaren la vida de la Comunitat Balear ara renascuda de nou. M'anima un respecte gran i profund a la nostra història, que valor més que mai, per a constituir l'assentament de la nostra Autonomia, avui projectada cap al futur. I, a més de respecte, homenatge a tantes de generacions d'homes i de dones de les Balears que en la seva executòria de treball i de constància conqueriren per a les nostres illes un estat de plenitud autonòmica que des de la Conquesta, passant per la sanció del Rei En Jaume II de la Corona Privativa, per la incorporació a la Federació Catalana-Aragonesa i per la Monarquia Austriaca, morí el 1717 amb el famós Decret de la Nova Planta, de trista memòria. Fou el final de més de quatre centúries de vigència del Regne de Mallorca.

Hem de recordar, encara que sigui superficialment, el règim de franquícies del Rei En Jaume I, que poblà aquesta Ciutat i Vila amb millors franquícies i llibertats que no hi havia a cap altra ciutat del món, segons paraules de Ramon Muntaner; el Rei en Jaume II, el seu fill, que instituí el «Gran i General Consell», diferenciat del Consell Menor o Secret, de caràcter assessor, per als Jurats de la Ciutat i del Regne i les Universitats de Mallorca i d'Eivissa. Hem de recordar també el Rei Sans, el gran diplomàtic; el Rei En Jaume III, autor de les Lleis Palatines, mort tràgicament a la batalla de Lluçmajor.

El Gran i General Consell sofrí al llarg de la nostra història moltes de modificacions, sobretot pel que fa al nombre de Consellers, en particular els que representaven la Ciutat i les Viles. Cada sessió n'és una pàgina, de la nostra història. Tot ha quedat exactament i puntualment consignat a llibres ordinaris i extraordinaris del Gran i General Consell, que constitueixen una de les seccions més estimades del nostre Arxiu del Regne de Mallorca, font inestimable d'inspiració de l'especialíssima personalitat del nostre poble i que mereix d'esser estudiat d'una manera constant i sistemàtica pels nostres erudits.

La nostra raó de ser com a entitat autonòmica descansa sobre pilars molt fermes que al llarg i a l'ample d'una jornada cronològica ens ha fet mereixedors de recuperar les nostres senyes d'identitat. Esdeveniment de figures singulars de la nostra història acrediten vertaderament la raó de ser d'un poble plenament identificat amb la seva terra, amb la seva idiosincràsia, amb els seus costums, amb els seus hàbits i amb les seves

creences diferents de les dels altres, encara que sempre solidari a empreses unitàries i importants en la part política, social i econòmica del poble espanyol.

Una llarga llista de grans personatges que per si mateixos omplirien d'orgull qualsevol Nació, són el resultat d'una època autènticament balear. Ramon Llull n'és la cimera, dins la ciutat de Mallorca, on vivien en pacífica i admirable convivència les religions cristiana, musulmana i jueva. Anselm Turmeda, Berenguer d'Anoia, Jaume Domènech, Isidor Macabich i Josep Maria Quadrado; els cartògrafs Abraham i Jafuda Cresques, etc., i més prop, hem de mencionar l'Arxiduc, que com tants d'altres, es feu mallorquí d'adopció; el nostre insigne Antoni Maura, i tants d'altres que encara viuen entre nosaltres.

Ara bé, ara i aquí, emparats per aquestes voltes meravelloses de la Llotja, obra d'un dels més genials escultors i arquitectes mallorquins, Guillem Sagrera, de Felanitx, sentim intensament el significat de ser balear. Som un grup d'homes i dones capaços d'afrentar qualsevol empresa, per gran i àrdua que sigui, i en compliment de la voluntat del nostre poble, que ens ha elegit, hem de lliurar-nos a la realització de la tasca encomanada, amb una entrega total, i sense estalviar-hi sacrificis. Iniciem avui una nova etapa, per voluntat del nostre poble. Posam en marxa un sistema d'autogovern, amb el qual podrem, d'ara en endavant, en aquelles matèries que ens siguin transferides, resoldre nosaltres mateixos els problemes que es derivin de l'aplicació d'aquestes competències. Des de fa molt de temps, anàvem demanant aquest sistema d'autogovern, ja que pensàvem que molts dels assumptes de caràcter social, cultural, econòmic i administratiu podrien ésser resolts per nosaltres mateixos, sense necessitat de fer-hi intervenir el poder central, ja que tenim un coneixement més directe i més profund de les qüestions. Un nou sistema, Sres. i Srs., que neix justament aquí, en aquesta Cambra, de la millor i més inequívoca expressió de la sobirania popular d'aquestes Illes, i no és de més assenyalar que el primer acte autonòmic, el primer de tots, abans de la formació del govern, abans de la configuració dels Consells Insulars, sigui precisament la constitució del Parlament. Això significa, senyors, primer: que la sobirania autonòmica resideix en el poble, que s'expressa a través del seu òrgan més genuí; i, segon, que l'Estat Autonòmic que hem de construir serà un Estat Autonòmic de dret, on tots, el Govern de la Comunitat i nosaltres els primers, ens sotmetrem al mandat de la Llei que emanarà d'aquesta Cambra.

En unes Illes que d'ençà que foren incorporades a la cultura i a la civilització occidental, naixeren lliures i sense sotmetiments a d'altres jurisdiccions que no fossin la jurisdicció reial, té sentit de posar émfasi a la Institució Parlamentària com a primera de les Institucions Autonòmiques, en la mida en què és la quinta-essència de la voluntat sobirana de la ciutadania. Som conscients de la responsabilitat que assumim, responsabilitat que ens podrà ésser exigida pels nostres conciutadans en el contacte diari que hem de mante-

nir amb ells. Crec sincerament, que la sola aplicació del principi de celeritat, podent resoldre els problemes aquí, justifica el nou sistema de Govern Autòmic que avui inauguram. Rompem amb un motlles que he esmentat abans. Ara, com a poble madur, implantam aquest sistema parlamentari, on tot dependrà de la nostra iniciativa i de la nostra voluntat. Confii en el gran esperit de civisme i de cultura del nostre poble, i pensam, també, de poder aconseguir nombrosos encerts en el nou camí que emprenen.

Finalment, vull dir-vos que hem de ser conscients de la gran tasca que tenim per davant i vull aconsellar que no pel fet d'aconseguir l'Autonomia pretenguem que la part sigui més important que el tot. Crec que la

qüestió és de pensar que com més important sigui la part, més gran serà el tot. Vull dir que, si bé és cert que la meva estimació, i crec que la de tots, cap a les nostres Illes, és immensa, que volem per a cadascuna d'aquestes, Mallorca, Menorca, Eivissa, i Formentera, el millor possible, igualment és cert que ho volem perquè sabem que com més gran serà la nostra Comunitat Balear, més gran serà la nostra Espanya, que igualment tots estimam. Gràcies.»

Queda tancat aquest acte.

9.—S'AIXECA LA SESSIÓ A LES DENOU HORES
I CINQUANTA-CINC MINUTS DE DIA TRENTA-
UN DE MAIG DE 1983.